

San ġorġ Preca u s-'Sbejħa Loreta'

Tikteb Pauline Grech, Head ta' l-Iskola Primarja t' Ghajnsielem

Fis-santwarju ta' Loreto hemm konservat, skond tadizzjoni antika, id-dar ta' Nazaret li fiha kienet tħix Ommna Marija. Id-dar fejn kienet tqoqghod Marija f'Nazaret kienet tikkonsisti f'żewġ partijiet: grotta imħaffra fil-blat, li għadha sallum ivvenerata fil-Bażilka ta'l-Annunzjazzjoni f'Nażaret u dar tal-ġebel mibniha fuq il-grotta.

Skond it-tradizzjoni, fl-1291 meta l-kruċjati gew imkeċċiin darba għal dejjem mill-Palestina din

id-dar tal-ġebel għiet trasportata "mill-angli" l-ewwel fl-Illiria u imbagħad f'Loreto (10 ta' Dicembru 1294). Illum, b'rīzultat tal-iskavar arkejologiku li sar taħt id-dar (1962 -65) u ta' studji filologici u ikonografici l-istudjużi jinsabu kważi certi li l-ġebel ngarr fuq vapur minn Nażaret għal Loreto. Hu x'inhu nistgħu nghidu lil-ġebel ta' Loretu muhwiex biss reliqua imam jrid ifakkarna kontinwament fl-ikbar żewġ misterji tar-relijjon kattolika jiġifieri:

Il-Misterju tat-Trinita' Qaddisa li jfisser li Alla huwa wieħed fi tliet persuni distinti li huma l-Missier, l-Iben u l-Ispirtu s-Santu u Il-Misterju tal-Inkarnazzjoni li jfisser li Gesu' Kristu

ghalkemm huwa Alla veru sar Bniedem veru bil-hidma ta' l-Ispirtu s-Santu u bl-IVA li qalet Marija li allura hija ukoll vera Omm Alla.

Issa jekk kien hawn qaddis li kien verament devot ta' dawn iż-żewġ misterji dan kien propriju San ġorġ Preca. Nistgħu nikħbu ktieb shiħ dwar dan. Jiena se nillimita ruhi għal ftit fatti u riflessjonijiet.

San ġorġ u t-Trinita'

Sa minn meta kien għadu kjeriku Dun ġorġ kellu imħabba kbira lejn il-misterju tat-Trinita'. It-Trinita' kienet iċ-ċentru ta' hajtu. Din id-devozzjoni baqgħet tikber fiha sa ma miet. Biżżejjed wieħed isemmi li meta lejn l-ahhar ta' xjuhitu, minhabba fil-mard kellu l-permess li jqaddes fid-dar tiegħu stess wieħed soċju pittirlu xbiha tat-Trinita' biex Dun ġorġ iż-żommha mal-arta fejn kien iqaddes, il-qaddis stqarr: "Li kieku tlajt fil-Lotterija żgur li ma kontx nifrah daqshekk!"

Fatt iehor interessant lu li San ġorġ kien jgħoż ż-żewġ misterji tar-relijjon kattolika. Jingħad lidin il-qaddisa miett b'idejja msallbin waħda fuq l-ohra b'id waħda b'seħgħa wieħed miftuh u bl-id l-ohra bi tlett' iswaba miftuhin. B'hekk il-qaddisa riedet tistqarr il-fidi tagħha f'Alla wieħed fi tliet persuni fil-punt tal-mewt tagħha. Kien għalhekk li s-Soċjetà tal-Museum riedet li fil-figura tax-xemgħha ta' San ġorġ lihem fuq il-fdalijiet tiegħi fil-Blata l-Bajda l-qaddis tagħna ukoll ikollu idejhli qiegħdin-fl-istess pozizzjoni li kellha Santa Ċecilia. B'hekk Dun ġorġ għadu sallum iwassal messaġġ ta' fidi fit-Trinita' Qaddisa ghalkkull minimur jinvistah fil-Blata l-Bajda. Donnu jrid jistedinna biex meta nitolbu liluma niqfu fuqu imam niftakru pjuttost f'Alla l-Imbierek. Kienet tassew haġa providenziali li Dun ġorġ jiġi kkanonizzat fit-3 ta' Ĝunju meta l-Knisja kienet qed tiċċelebra s-Solennità tat-Trinita'.

San ġorġ u l-Inkarnazzjoni

Jekk San ġorġ kien devot lejn it-Trinita' qaddisa x'nghidu li kien lejn il-Misterju tal-Inkarnazzjoni. Kien San ġorġ Preca li xerred ma Malta kollhad-devozzjoni lejn il-kliem adorabbli 'Verbum Dei caro factum est' li kif jaf kulħadd tfisser 'L-Iben t'Alla Sar Bniedem'. U l-Iben t'Alla sar bniedem propriju fid-dar ta' Nażaret fejn Marija qalet l-IVA tagħha. In-nies ta' Ghajnsielem għalhekk għandhom ihossuhom marbutin iktar minn nies iehor mal-Verbum Dei u m'għandu jkun hemm l-ebda dar f'Għajnsielem li fiha ma ssibx dan il-kliem imwħħhal mal-hajt. Dun ġorġ tant kien konvint li l-Misterju ta' l-Inkarnazzjoni sehh fid-dar ta' Nażaret li ried li jkollu xbiha tal-Madonna marbuta ma dan il-misterju. B'hekk huwa ordna pittura li fiha il-Madonna tidher bl-Ispirtu s-Santu fuq rasha u fuq sidirha l-kelmiet 'Verbum Dei'.

Dawn ix-xbihat u t-titli tal-Madonna qiegħdin hemm biex jghinuna. Imma jekk ahna verament irridu nuru l-imħabba tagħna lejn il-Madonna ta' Loretu mhux biżżejjed li nghajjitu 'viva x-xemx'. Jeħtieg li s-'sbejħa Loreta' tfakkarna kontinwament fiż-żewġ misterji tar-relijjon tagħha. Jeħtieg li d-devozzjoni lejn dawn il-misterji ma nuruhomx biss fi żmien il-festa permezz ta' qrara u tqarbinha tajbin imma nuruha ukoll matul is-sena kolħha billi kuljum infittxu li nghidu IVA lil Alla kif għamlet Marija.

